

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaș, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Invățăminte mari

Am putea zice și invățăminte cu tâlc. Dar cine le ține socoteală la noi ?

Am arătat de câteva-ori, chiar și în „Unirea Poporului“, că nenorocirea noastră cea mai grozavă, pacostea zilelor noastre, este *lipsa de bani*.

Nenorocirea noastră nu ne vine dela Dumnezeu, nu ne-a lăsat-o Dumnezeu, căci Dumnezeu nu se amestecă în daraveri bănești, ci ne vine ori din răutatea, ori din neștiința oamenilor.

Din lipsa de bani se prăbușesc toate întreprinderile, se dau peste cap negustorii, încetează lucrul în fabrici, oamenii săraci nu au nici un isvor de câștig, cumpărătorii nu îndrăznesc a face multe cumpărături, nu pot cumpăra tot, ce le-ar trebui și în măsura în care le-ar trebui. Ne mai sugrumă apoi, pe toți dările grele, taxele, aruncurile. Și în felul acesta, iată nemulțumirea și nenorocirea generală în toată țara, afară de puținii norocoși, cari au buzunarele pline, ori se țin țapeni pe lângă oalele cu smântână și tipsiile cu friptură. Dar și acestora li-se poate împlini vorba înțelepciunii: „Bucatele pântecelui și pântecetele bucatelor, pe toate le va strica Domnul“. Precum de mulțori le și strică... Nimeni nu umblă atâta pe la toți doftorii, să le „repareze“ (opereze) rânza, ca tocmai aceia, cari s'au ghiftuit prea mult în viață, cari „au trăit ca să mănânce“.

Destul și bine, că cine ar avea ce să mănânce, nu poate mânca, iar cine ar putea mânca, nu are ce să mănânce.

După mintea noastră și după învățătura sfintelor evanghelii, cei ce au prea multe bunuri, ar trebui să se gândească și la cei nevoiași, iar cărmuitorii unei țări, cum e și a noastră, ar trebui să se gândească mai întâi la cei ce *muncesc*, căci la urma urmelor prin muncă se pot înlătura toate năcazurile din țară.

Știm însă, că munca, fără mijloace trebuitoare, fără hrană, fără îmbrăcăminte, fără adăpost, nu se poate închipui. Boul flămând cade pe brazdă, istovit de puteri. Motorul, fără benzină, stă pe loc. Tot astfel, întreprinderile, fabricile, și toate exploatațile (băiușagurile) negustoriile etc. se prăbușesc dacă nu au bani. Abia advocații și executorii se mai pot „încălzi“ din ruinele lor.

Dacă s'ar împărți frățeste toți banii

din România, adecă cele 21 de miliarde de lei, cu cari ne „fericește“ de câțiva ani banca țării noastre (Banca Națională), s'ar ajunge **1200 lei de fiecare cap de locuitor**.

În acelaș timp, dacă s'ar împărți frățeste și poverile publice (adecă: dările, taxele, aruncurile), s'ar veni **3000 de lei de suflet de om, în fiecare an**.

Cu alte cuvinte, toți banii noștri fac 1200 lei, iar rata anuală de datorie 3000 lei.

Cum să nu ne mergă prost? Și din an în an mai greu!

Înainte de războiu, banii erau cel puțin de două-ori atâția, cât era rata de povară publică. Încât astăzi, de fiecare locuitor al României ar trebui să avem cel puțin **6000 lei**, ca lucrurile să ne mergă normal, cam ca înainte de războiu, când nici atunci nu eram prea îmbuibăți.

Dar la noi, cine își bate capul cu învățămintele aceste?

În țara fericită, înțeleg în țara cea bine condusă a *Elveției*, unde abia sunt 4 milioane de locuitori, Banca țării are în circulație 920 milioane de franci, adecă 230 franci de fiecare cap de locuitor, ceea ce în banii noștri însemnează vr'o **7400 lei**, afară de aur și argint și bani străini ce se primesc pe acolo până și în hoteluri și cafenele!

Printre hărțile mele risipite aflai mai zilele trecute o mică însemnare, care s'ar părea că nu arată nu știu ce lucru mare. Pe hărta aceea mi-am fost însămnat anume, că Austro-Ungaria, în anul 1910, avea în circulație (învârtire printre oameni):

200 milioane piese bucăți de argint de 1 coroană, 135 milioane piese bucăți de argint de 1 floren și 2 cor, 138 milioane piese bucăți de argint 5 coroane.

Dacă cetim, iacă așa, lucrul acesta, nu-i dăm ceva însămnătate. Dar ia să ne facem un pic de socoteală. Piesele acele de argint valorau:

200 milioane	à	1 cor.	=	K 200 mil.
135	"	2	"	= 270 "
138	"	5	"	= 640 "
				Total = 1110 mil.

adecă: un miliard 110 milioane de coroane, numai în argint!

După valoarea banilor noștri de azi, suma aceasta ar însemna **30 miliarde de lei**, adecă: **odată și jumătate cât toți banii de azi ai băncii Naționale a României**.

Oa socoteala să fie dreaptă, nu vom uita însă, că locuitorii Austro-Ungariei nu erau 17 milioane, ca ai României, ci 45 de milioane. Din cele 1110 milioane coroane de argint se veneau deci pe cap de locuitor numai 25 de coroane. Dar și atâta însemna mult. Însemna după banii noștri, vr'o 800 de lei, pe cap de locuitor. Când ne gândim, că azi avem numai 1200 lei, în hârtie, veți observa că e lucru mare a avea 800 lei, numai în argint.

Până astăzi nu am putut găsi cam câți bani de *nickel* și de *aramă* circula înaintea de războiu, în Austro-Ungaria. Socoteala ar fi interesantă. Căci știm, că în viața de toate zilele aproape toate daraverile mărunte se făceau cu bani de nikel și de aramă. Sarea, petrolul, lemnusele, tutunul, luminările, săpunul, leguma, verdețurile, laptele, ouăle, pâinea etc. etc. se cumpărau cu bani mărunți mai ușor decum se cumpără azi cu lei și zeci de lei!

Iată dar, că din lucrurile mici putem avea învățăminte mari.

Oare va veni vremea, ca și conducătorii noștri să cugete asupra acestor învățăminte și să se trudească a aduce la brazdă plugul țării?

GAVRIL TODICA.

Știri purtate de o rândunică

În anul trecut, o rândunică și-a făcut cuibul sub streșina casei unui minier din Saint-Avald din Franța. Astă toamnă, când rândunica a plecat în alte țări mai călduroase, minierul a legat sub aripa rândunicii o hărțiuță în care a scris următoarele:

„În vara anului 1927 am locuit la minierul A. R. din Saint-Avald, Franța. Când mă voi reîntoarce trebuie să-i aduc știri despre țara unde a fost“. Acum în primăvara când s'au reîntors rândunelele, a venit și aceasta rândunică și s'a oprit tot la Saint-Avald, în Franța, unde și-a avut cuibul în anul trecut. Minierul a prins-o și sub aripă a găsit o altă hărțiuță pe care era scris: „În vremea cât am fost dusă am avut cuibul la domnul Jordannyer Joseph Bady, avocat, în insula Martinica. Acesta mă însărcinează să aduc nrările de bine stăpânului meu din Franța“.

Grăunțe sufletești

Dela cine am primit noi Românii creștinismul.

Ca să putem răspunde la întrebarea aceasta, vom urmări, cum dovedesc învățării, din cuvintele limbii noastre, că noi dela Romani am primit creștinismul. Vom lua numai cuvintele: *Duminecă, păresimi, biserică, creștin*.

1. La Romanii cei vechi și păgâni fiecare zi din săptămână își avea numirea sa. La Luni îi ziceau: *dies Lunae*, la Marți *dies Martis*, la Mercuri *dies Mercurii*, la Joi *dies Jovis*, la Vineri *dies Veneris*, la Sâmbătă *dies Saturni* și la Duminecă *dies Solis*. Noi, Românii, fiind de origine latină, am păstrat, întocmai ca și celelalte popoare neo-latine (italienii, francezii, spaniolii și portughezii), cinci din numerele acestea păgâne: Luni, Marți, Miercuri, Joi, și Vineri. *Dies Saturni*, cece înseamnă pe românește *ziua lui Saturn* creștinii au poreclit-o după evreește *Sabbath = Sâmbătă. Dies Solis* adică *ziua Soarelui*, era ziua învierii Domnului, deci zilei acesteia au trebuit să-i dea o *numire proprie*, care să corăspundă însemnătății ei. Căci așa se întâmplă de obicei, că atunci când se descopere, ori se înființează un lucru nou, — care mai înainte n'a existat și astfel n'a avut nici nume, — acest lucru să primească o numire care să-i arete și natura ori origina.

Creștinii, ca să arete prin limbă natura noiei zile de sărbătoare, care mai înainte se chemase *dies Solis*, au început s'o numească: *dies dominica* sau *dies do-*

minicus = ziua Domnului sau ziua domnească, la latini; și *kyriaki himera* = ziua Domnului sau ziua domnească, la Greci. Creștinii latini sau romani, începând cu veacul al patrulea după Hristos, au început să folosească numirea de: *dies dominica*, pe când păgânii se foloseau și pe mai departe de numirea *dies Solis*.

Întrebarea e: De unde am luat noi Românii numirea de „*Duminecă*”, numire, de origine curat creștină a zilei în care înviașe Domnul, și care este cea mai veche sărbătoare a religiunii creștine?

Răspunsul e invederat. *Noi, Românii n'am putut lua această numire de altundeva, decât dela creștinii latini sau romani, pentru că numai la ei se folosea cuvântul „dominica”, iar de unde am luat cuvântul, de acolo a trebuit să luăm și creștinismul nostru.*

Firea omenească e de așa, încât omul dacă împrumută ceva — un lucru nou, pe care nu-l avuse mai înainte — deodată cu lucrul împrumutat și numirea. Iată câteva pilde mult grăitoare: Cuvântul »șurub« este de origine germană și vine dela cuvântul german: „*Schraube*” (citește: șraube). Tot așa și cuvintele: „*iarmaroc*”, în limba germană: „*Fahrmarkt*” (citește: iarmaroc), cece înseamnă: târg de țară, apoi: „*ștraf*” sau „*ștrof*” dela cuvântul german: „*Strafe*” (citește: ștrafe) = pedeapsă; „*cahlă*” dela »Kachel« (citește: cachel) = gura pe unde iese fumul din cup-torul țaranului moldovean și ardelean, „*joagăr*” dela cuvântul german »Säge“ firez; „*cafea*” dela cuvântul turcesc: „*kavé*” (citește: cave); „*cafegiu*” dela cuvântul turcesc: „*kavedjdy*” (citește: cav-djdy) = celce face sau vinde cafea; „*caftan*” dela cuvântul turcesc: „*kaftan*” = haină de onoare, lungă, cu mâneci, dată de sultanii (impărații) turcești domnitorilor români moldoveni și munteni; „*caimac*” dela turcescul »kaimak« = coaja groasă de pe lapte sau spuma laptelui; »*vizitiu*» dela cuvântul unguresc: »*vezetö*» = conducător; »*coc*» dela cuvântul franțozesc:

»*coque*» = săculeț de strâns părul; »*gospodar*» dela cuvântul slavonesc »*gospodari*» = stăpân de casă; »*jupân*» dela cuvântul slavonesc »*jupanu*» = domn. Așadar »*șurub*, »*iarmaroc*, »*ștrof*, »*cahlă*, »*joagăr* le-am împrumutat dela germani, căci la noi poporul nu știa ce-s lucrurile acestea și deodată cu lucrurile a împrumutat și numirea lor. Dela turci am împrumutat »*cafea*, »*cafegiu*, »*caftan*, »*caimac*, dela Unguri »*vizitiu*; dela Francezi »*coc*; dela Slavi (ruși, bulgari, sârbi), »*gospodar*, »*gospodină*, »*jupân* și altele.

Dacă noi împrumutam numirea zilei de Duminecă dela Greci, trebuia să-i spunem astăzi *Chiriacă*, după grecescul »*kyriaki himera*; noi însă îi zicem Duminecii *Duminecă*, după latinescul *dies dominica*, cece dovedește mai pe sus de orice îndoială, că creștinismul nostru și legea noastră strămoșească am luat-o ori am primit-o dela biserica latină.

2. Tot aceasta ni-o dovedește și cuvântul »*păresimi*» = postul Paștilor, care pe vremea păgânească nu era, și a fost introdus în văzul patimilor Domnului nostru Isus Hristos. Când conducătorii creștinismului au înființat postul acesta, i-au dat și o numire. Grecii i-au zis »*tessaracoste*» = patruzecime; iar Romanii l-au numit »*quadragesima*» = patruzecime. Italianii au prescurtat numirea aceasta și au numit postul Paștilor, care ține 40 de zile »*quaresima*», tot așa am făcut și noi Românii, numindu-l »*păresimi*».

De unde am luat noi Românii acest post și, cu el împreună, și legea noastră creștinească? — Răspunsul e tot atât de invederat ca și la cuvântul Duminecă: *numai dela biserica latină*. Căci dacă l-am fi luat dela Greci, l-am fi numit după grecescul »*tessaracoste*», poate sărăcustă, dar nu, noi l-am numit *păresimi*, iar *sărăcustă* le zicem la rugăciunile cari se fac pentru morți la 40 de zile după moarte, îi zic și *sărindar* care este cuvânt grecesc nou, dela »*sarandari*

Foița „UNIRII POPORULUI”.

Măturoiul lui Moș Gherasim

Povestire de A. Melin

Moș Gherasim din sat dela noi, Dumnezeu să-l hodiească, era om bun și de treabă. Om bun, că nu făcea rău nimănui, nici cu fapta, nici cu vorba. Nu era sândăcos, nici pizmătareț. Ci blând și moale la cuvânt. Dar, în schimb, săritor la treabă și temeinic la orice lucru. Brazda în care se înfigea Moș Gherasim era aldută de Dumnezeu și nu se găsea cosaș în întreg vidicul nostru, care să-l poată lua înainte, ori să țină rost cu dânsul. C'o pipă de tabac, pe care o aprindea în revărsatul zorilor, răsturna poloagele până în crucea amiezii, iar cu a doua îl apuca întunerecul afară, în zăvoaie, și, a doua zi, avea ce să întoarcă la iarba cosită cinci muieri harnice. În vremea coasei, îl purtau bocotanii pe palme, cum se zice. Și laburile domnești tot în Moș Gherasim răzima, sireacul!

Măcar nu era hăl om pogan, nici trupeș, la coala o mănășică de om, mic de stat și prizărit, să nu dai un ban pe dânsul. Li forfotiau hainele pe trup și în opincile lui mătăhăloase

ar mai fi încăput încă două perechi de picioare, oricât de zdravené.

Dar corajie avea cât alți zece oameni dela noi din sat, că de i-ai fi zis vreodată: Moș Gherasime, fugi până colea în groapa Leurdei și fă rost pe mâine dimineață de un pui de mistreț, că mi-aș îndulci niște oaspeți aleși, moșnegelul își lua furca de fier cu trei coarne șubsuoară și, a doua zi, își cădea la vatră cu șoldanul bun de ospăț și de pus la frigare.

Însă nu pentru asemenea isprăvi era om vestit în tot ținutul Moș Gherasim, ci pentru altceva. Că de bine și de vrednicie nu-ți prea iese nume și polecră în hast păcatoasă de lume, vorba aia:

De-oiu fi om de omenie
Nime 'n lume nu mă știe,
Dar de-oiu fi un nas belit
De tot ciufu-s ciufilit!

Că avea și Moș Gherasim o pacoste mare la bătrânețele lui, pacoste cumplită, pentru care îl luau în bătaie de joc și îi rădeau în nas și copiii. Ferească Dumnezeu pe tot omul, să nu mai aibă nime așa parte!

Adică judecați și dumneavoastră, oameni buni:

— Unde-ți trebuie pacoste mai mare pe lume decât mătușa Dochifa, baba lui Moș Ghe-

rasim? Nu i-ați auzit de veste? Și n'ați cunoscut-o? Nu?

Ei, atunci se vede treaba că n'ați umbrit nici odată prin părțile noastre, spre Mureș, în comuna unde se îmbucă apa Arieșului, curând nostru, Că de-ați fi umblat, nu se poate să nu fi văzut undeva în vre-o margine de uliță, șezând buburuz, ca ciuha în cânepă primăvara, o momâie de femeie cu fața galbenă, uscată, ca pielea de șarpe, care părea că nici n'are picioare, ci a răsărit așa din pământ ca un burete.

Acolo sta, ziulica toată, baba Dochifa, dimineața până seara, tot încârligată, fără să poată urni decât doar volburile și furtunile cele mari, ori crivățul dela Turda, când venia cu lapoviță și cu frig.

Și de ce sta dumneaiei acolo, pupuleț la gura uliții ori mușunoi în calea oilor când plecau și veniau dela pășune? De ce sta, mă întrebați?

Păi, la un asemenea lucru nu pot să răspund, precum n'a putut răspunde o vată întregă de trudă și amar, cât l-a bătut Dumnezeu cu dânsa, nici Moș Gherasim! V'arun bătrân săm să fi fost, ori vre-o făcătură? Cine să lege sufletul a judeca?

Vorba e, că baba Dochifa pupuleț la gura și-a vecuit tot traiul, afară doar de nopțile cari le gemea pe lodvă în casa lui Moș Ghe-

= »sarânda« = 40 aşadară l-am împrumutat de curând dela Grecii cei de astăzi.

3. Cuvântul »biserică«, ori dupăcum îi zic românii macedoneni »băsearăcă«, iar românii din Istria (o peninsulă în Marea Adriatică, nu departe de Triest) »base-riche«, de unde l-am primit? Cuvântul acesta vine dela grecescul: »basilike oikia« = casă împărătească, pe care l-au împrumutat dela Grecii şi Romanii, zicându-i la casa lui Dumnezeu care este biserica: »basilica«. Dacă-l împrumutam dela Grecii, trebuia să-i zicem astăzi: »viserică«, pentru că ei litera »b« o înmoaie în »v«. Noi însă îi zicem »biserică«, macedo-românii: »băserică«, iar istro-românii: »baseriche«, semn învederat, că pe când noi toţi Românii, şi cei din România de astăzi şi cei din Macedonia şi cei din Istria eram încă una, atunci am împrumutat cuvântul acesta, nu dela Grecii însă, ci dela Latini. Dela Grecii am împrumutat cuvântul Vasile, care sună greceşte: »Basileios«, dar ei îl cetesc »Vasileios«, şi cuvântul: »văpseală« care sună greceşte: »bapto«, dar pe »b« îl înmoaie în »v« şi astfel îl cetesc: »vapto«.

Primind noi cuvântul biserică cu »b« şi nu cu »v«, e sigur că l-am primit dela Latini şi nu dela Grecii, şi astfel şi legea creştinească tot dela Latini şi nu dela Grecii am primit-o.

4. Dar până şi numele de »creştin« dela Latini şi nu dela Grecii l-am primit. Pentru că poporul roman îi zicea Domnului nostru Isus Hristos: »Chrestus« iar la ceice urmau legea lui »chrestiani«. Şi dupăce litera »a« dinaintea lui »n« — din cuvintele latine — în limba română se prefăce în »i«, din latinescul »chrestianus« am ajuns la românescul »creştin«.

Aşi fi prea lung dacă acelaş lucru l-aşi dovedi şi din cuvintele: Dumnezeu, Crăciun, Rusalii, drac, zână, sărbătoare, zănatici, ajun, altar, botez, căşlegi cruce, cuminec, martir, păcat, păgân, rugăciune, Paşti, a răposa, vergură şi altele multe.

Ajung aceste patru: Duminecă, păresimi, biserică, creştin.

E mai limpede deci decât lumina soarelui, că, dupăcum ne arată cuvintele în legătură cu creştinismul, legea noastră strămoşască este de origine latină şi astfel ea nu a fost cea ortodoxă sau neunită, ci cea catolică romană. Iar dovadă aceasta o aduce nu numai un român unit sau greco-catolic, ci un mare învăţat ortodox, mort. spre marea pagubă a neamului nostru, anul trecut, profesorul universitar dela Bucureşti: *Dr. Vasile Pârvan* în cartea sa vestită: »Contribuţii epigrafice la Istoria Creştinismului Daco-Român« tipărită la Bucureşti, în anul 1911.

Iuliu Maior.

DE PRIN SATE.

Sfinţirea bisericii din Adjudeni

După doi ani de muncă şi de jertfă satul Adjudeni îşi vede biserica gata P. C. S. P. Felix Rafaelli a început refacerea după un plan destul de modest, dar poporenii săi, când a fost vorba de casa lui Dumnezeu, şi-au uitat sărăcia, şi cu o însufleţire rară au pus la dispoziţie şi bani şi braţe pentruca să aibă o biserică frumoasă, ceea ce i-a dat şi parohului curaj la munca de conducere. Numai aşa D-I Arhitect Octave Bellet a putut da satului Biserica ce se va sfinţi cu o solemnitate deosebită în ziua de Rusalii 27 Maiu 1928.

Fraţilor!

Dorind noi ca ceremonia Sfinţirii Bisericii noastre să se facă cu o mai mare solemnitate ne adresăm vouă spre a îndemna să luaţi parte la bucuria noastră. Cei de pe aproape şi cei de departe, mic şi mare, îndreptaţi-vă spre satul nostru pentruca în ziua sfinţelilor Rusalii să gustăm împreună fericirea ce ne-o poate da sfânta credinţă. Vom mulţumi lui Dumnezeu pentru toată darea bună şi darul desăvârşit şi vom reînvi făgăduinţele noastre de a rămânea credincioşi până la moarte în păstrarea

legii sale. Sărbătoarea noastră va fi sărbătoarea credinţei şi deaceia vor fi înlăturate toate ce pot stânjeni avântul inimii, cum sunt scrinciobul, cârciumile, vânzările, şi toate celelalte petreceri lumeşti:

Veniţi deci cu toţii ca la un pelerinaj sfânt şi Darurile Sfântului Duh să vă fie răsplata acestei vizite la noi.

Novena solemnă în cinstea Sfântului Duh:

Vineri 18 Maiu: Dimineaţa ora 5 jum. Liturghie solemnă Seara ora 7: Predică despre Scopul Omului de păr. Grigoriu Enariu, Decan.

Sâmbătă 19 Maiu: Dimineaţa ora 5 Liturghie solemnă Seara ora 7: Predică despre Păcat, de păr. D. Neculăuş, Rector Seminarului Franciscan.

Duminecă 20 Maiu: Dimineaţa ora 10 jum. Liturghie solemnă, Seara ora 6: Predică despre Înţelepciune, de păr. Gh. Lenghen profesor la Seminar.

Luni 21 Maiu: Dimineaţa ora 5 Liturghie solemnă, Seara ora 7 Predică despre Înţelegere, de păr. Ioan Ferent Paroh de Butea.

Marţi 22 Maiu: Dimineaţa ora 5 Liturghie solemnă, Seara ora 7 Predică despre Sfat de păr. Celestin Vaes Paroh de Hălăuceşti.

Mercuri 23 Maiu: Dimineaţa ora 5 Liturghie solemnă, Seara ora 7 Predică despre Putere de păr. Vincenţiu Vella Vicar la Hălăuceşti.

Joi 24 Maiu: Dimineaţa ora 5 Liturghie solemnă, Seara ora 7 Predică despre Cunoştinţă, de păr. Anton Bişoc Paroh de Săbăoani.

Vineri 25 Maiu: Dimineaţa ora 5 Liturghie solemnă, Seara ora 7 Predică despre Pietate sau Cuvioşie, de păr. Felix Rafaelli Paroh de Huşi.

Sâmbătă 26 Maiu: Ora 5 Dimineaţa liturghie solemnă.

Primirea Episcopului

Sâmbătă 26 Maiu la ora 5 jum. după masă va sosi în gara Roman Excelenţa Sa Mons. Mihai Robu Episcop de Iaşi, unde va fi întâmpinat de o mică delegaţie a parohiei. La intrarea în Adjudeni va aştepta tot satul.

Indată după intrarea în Biserică a Excelenţei Sale se va face predica despre Frica de Dumnezeu ca încheiere a Novenei de către P. I. Gârleanu Rectorul seminarului Săbăoani.

rasim. Gemea ea baba nu numai noaptea ci şi ziua, când şedea pupuleţ la porţiţa ei, ori a altora. Şi gemea mai cu seamă când treceau pe uliţă, pe lângă dânsa, femeii şi oamenii mari. Atunci se aduna şi mai tare de spate şi te cuprindeau fiori de văicărelile ei.

— Au, mămulică dragă, de ce m'ai mai făcut? Să mă usuc de boală şi să n'am eu leac pe lumea asta? Vai şalele mele! Vai splina mea! Mor şi pier! Uf, Maică Precurată, şi-ai uitat de-o beteagă şi de-o nenorocită ca minel Au, Aul..

Oamenii din sat dela noi însă nici n'o mai băgau în seamă şi treceau pe cale fără păşare. Că de zeci de ani tot aşa se căina şi tot nu se mai prăpădea. Gemea, se văita, şedea cârlig şi tot nu mai muria. Că alt leac ce să se mai găsească pentru o boală ca a ei?

Au luat-o dela o vreme copiii la rând şi o întrebau:

— Ce te doare, mătuşă Dochiţă?

— Inima mă doare, dragii mătuşii?

— Şi dacă te doare, de ce nu mori, băşcăliţă bătrână? Omenii betegi mor!

— Murire-aţi voi, ghiavolilor, să muriţi până mâne, cum vă bateţi voi joc de-o biată bătrână neputincioasă şi necăjită.

Apoi au lăsat-o în plata ei şi copiii şi nu-şi mai bătea nime capul cu Băşcăliţa, cum i-a ieşit polecra dela un timp.

Povara o trăgea însă Moş Gherasim, care era om cuprins şi muncitor şi avea lipsă de o zeamă şi de o bucată de mălai la casa sa, de-o haină cârpită, de-o cămaşă spălată. Dar sănătate bună de aşa ceva, că baba Dochiţa avea făcătură să şadă pupuleţ în drumul ţării şi Moş Gherasim era şi muiere la casa sa, dacă-i trebuia să mănânce şi să aibă o cârpă spălată. Noroc că pupuletele nu l-a mai împovărat şi cu copiii în anii tinereţii, că ar fi fost silit să-şi ia lumea în cap de-un trai ea al său.

De câte ori nu i-au zis vecinii şi cumetrii:

— Măi nene Gherasime, de ce nu umbli tu s'o scoţi la un căpătâi cu pupuletele tău? Ori caută-i de leac, ori vâr'o într'un sac şi dă-i calea pe Mureş. Că aşa nu-i trai şi viaţă la casa ta.

— Lăsaţi-mă în păcatele mele, oameni de Dumnezeu, nu-mi mai amărăţi şi voi haste bătrâneţe necăjite, c'am tras eu destul de când am cunoscut-o. Ziceţi că nu i-am căutat de leac? Dar sânt doftori şi spitale în ţara Ardealului, unde să n'o fi purtat? Şi fiertu-s'au burieni în vre-o potică, pe cari să nui-le fi adus?

— Indopatu-am şi cu miere şi cu cătran, Doamne iartă-mă, şi tot aşa a rămas, scorojită şi uscată ca o scândură. Ce-o doare şi ce beteşug are, ştie-o Maica Preceasta. Că geme, se vaietă, stă cârlig, dar de sculat nu se scoală. Şi nici nu moare, să se mântule şi ea şi să mă mântule şi pe mine.

— De beteagă-i, beteagă n'am ce zice, că unde-ţi trebuie mai mare beteşug decât să stai viaţa toată buburuz în colţul drumurilor şi să te viaieşi într'una şca din gura şerpilor, să-ţi plângă de milă şi bolovanii. Dar, încolo, nici din gură nu se dă, că-i tigneşte şi mămăliga goală. Infulică şi carne şi brânză, şi orice păzitură, nu-i fie imputat. Ba nici rachiul nu-i face rău şi-i chiar place, când îl poate găsi. O glăjuţă de doi deţi are ea totdeauna în aretu ei, şi o sărută într'una pe subt ascuns. Muerile rele de gură din sat, spun chiar, că truda mea se cam împarte cu jupân Laibiş, cărată de Dochiţa. Dar eu nu cred. Vorba-i că eu n'am prins-o niciodată, cărând dela casă. Cum aş şi putea-o prinde, că eu fmi duc veacu' afară în hotar, iar ea stă pupulete în uliţă cu beteşugu ei.

— Mă doare sufletul de viaţa ei, dar n'am ce face.

— Cercat-am şi cu ruga lui Dumnezeu Făcutu-i-am masluri cu nouă popi, purtatu-i-am hainele pe la toate hramurile şi icoanele făcătoare de minuni, la Ciunga, la Nicula, la Lipova în Banat, la Prislop în ţara Haţegului.

— Şi nimic n'am dobândit. Nici o rugă nu s'a legat de beteşugul ei.

— Zei de ani tot aşa am dus-o, vara la hotar, să câştig hrană şi bani, iarna pe drumuri, la doftori, la potici şi la hramuri, să caut leac pentru o muiere chinuită. Decât aşa viaţă, mai bine sapa şi lopata!

(Urmarea în nr. viitor)

Duminecă 27 Maiu: Sărbătoarea sfințirii bisericii. Dimineața ora 6 Liturghie Solemnă. — Impărtașenia generală.

Pentru ziua de azi cârciumile rămân toată ziua închise scrinciobul și vânzările ambulante oprite. Străzile sf. Duh, sf. Anton și sf. Maria vor fi frumos curățite și împodobite frumos cu arcuri de verdeață și ghirlande de flori. Fetele din Adjudești și din împrejurimi sunt poftite cu flori frumoase ca să le arunce înaintea Preasfântului Sacrament. Dorim deasemenea ca Parohiile de prin prejurimi să vină în procesiune cu icoanele și dacă este cu putință să ajungă la noi până la orele 9. — La orele 9 va pleca Procesiunea cu Preasfântul Sacrament pe străzile sf. Duh sf. Anton și sf. Maria.

La orele 10 va începe slujba pontificală pentru sfințirea bisericii.

Cum au omorât bolșevicii pe Țarul Nicolae

Am scris și noi despre aceasta mai de multe ori, dupăcum ni-se părea că e mai adevărat. De astădată însuși conducătorii bolșevicilor publică o dare de seamă despre felul cum a murit familia Țarului, de aceea credem că cetitorii noștri vor ceti bucuroși șirele acestea.

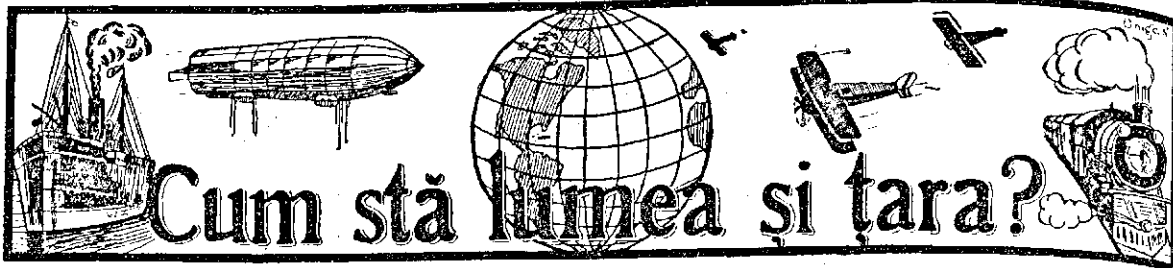
Țarul, țarina, moștenitorul de tron, patru fete de ale țarului și patru rudeni mai de aproape ale lor erau prizonieri în orașul Ecaterinenburg. Era în ziua de 16 Iulie 1917, când trupele cehoslovace se apropiau de acest oraș. Bolșevicii erau slabi, și armata lor nu prea voia să lupte. Auzind conducătorii bolșevici despre apropierea armatelor cehoslovace, s'au hotărât să-l omoare pe țarul și întreaga sa familie, nu din răzbunare, ci din teamă, ca să nu ajungă în mâinile cehoslovacilor și aceștia, cu farmecul numelui țarului, să răscoale poporul împotriva bolșevicilor.

S'au adunat deci bolșevicii la sfat și au hotărât că sfârșesc cu întreaga familie a țarului, care locuia la etaj. Dar camerele din etaj nu li-se păreau potrivite pentru aceasta. Au trimis deci vreo câțiva soldați, ca să-i aducă pe toți în camerele din jos. Nici țarul nici familia sa nu bănuia ce are să li-se întâmple. Aici bolșevicii le-au așternut 11 paturi și le-au spus că pot să se culce, că aici le va fi dormitorul. Pe la orele 12 din noapte soldații bolșevici l-au trezit pe țarul, l-au dus într'altă odaie, l-au așezat lângă perete și l-au împușcat. Tot așa au făcut cu ceilalți 10 membri ai familiei. Trupurile moarte le-au învelit apoi toate în țoale soldățești și, ducându-le pe umeri, le-au așezat pe un autocamion. Aici apoi le-au căutat buzunarele, și epistolele și scumpețurile aflate le-au predat ofițerilor. Autocamionul a plecat apoi în pădurea de lângă oraș, unde soldații au făcut un rug mare, pe care au ars toate trupurile deodată.

În ziua următoare ofițerii Golosciachin și Iurovsi au plecat la Moscova și au făcut raport despre moartea familiei și au predat scrisorile și scumpețurile celor mai mari. În ziua următoare, la 18 Iulie, sovietele au ținut ședință, la care au luat la cunoștință cele întâmplate și apoi au adus la cunoștința poporului că de țar și de familia sa nu mai are ce mai purta frică.

În forma aceasta sovietele desmințesc că ar fi cu puțință ca oarecare dintre fetele țarului să fi putut scăpa cu viață. În aceeași zi trupele cehoslovace de fapt au și intrat în Ecaterinenburg și au cerut trupurile familiei țarului ca să le îngroape după cuviință, dar deja erau cenușă.

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Ce mai e nou în politică

Domnul Vintilă Brătianu declară, că guvernul său nici gând n'are să se retragă — Partidele din opoziție toate împotriva guvernului — Incordarea se face tot mai aspră din zi în zi —

Curând după adunarea dela Alba-Iulia s'a ținut la București o consfătuire a fruntașilor liberali, unde d. primministru Vintilă Brătianu a rostit o cuvântare mai lungă, în care a spus, că guvernul n'are de gând să plece, fiindcă mai are de isprăvit o mulțime de lucruri mari, între cari cel dintâi este împrumutul din străinătate și stabilizarea leului. Guvernul nu pleacă, căci se simte dator să rămâie, chiar pentru binele țării. Și se simte destul de tare ca să poată rămânea unde este.

Bineînțeles, că acestea păreri ale guvernului despre sine însuși, nu sunt de loc împărtașite de către partidele din opoziție, în frunte cu partidul național-țărănesc și cu d. Maniu, care spune, că guvernul liberal, rămânând în fruntea țării, este mai dăunător decât oricând.

Mai mult chiar decât atâta: liberalii sunt aspru judecați de către toate partidele din opoziție, cari cer într'un glas o

schimbare la cârmă. D-l profesor Iorga cere guvern de concentrare. Și chiar și Averescanii sunt rășboinici peste măsură, strigând că mântuirea țării numai dela dâșii poate să vină.

Cei mai inverșunați dușmani ai guvernului rămân însă tot național-țărăniștii, cari au făcut jurământ, că nu se odihnesc până nu vor fi răsturnați liberalii. Ne aducem aminte ce declarații grele au răsunit în această privință la Alba-Iulia.

Urmează acum să se vadă, până unde va ajunge incordarea dintre cele două lozinci cari au răsunit de curând. D-l Vintilă a spus: rămân; d. Maniu: trebuie să plecați!

Forfoteala politică dintre guvern și opoziție au ajuns la cea mai inverșunată incordare, despre deslegarea căreia greu este a face vre-o prorocie.

Ziua Eroilor

Opriti-vă o clipă! și cugetați la adevărul pios și îndemnul înalt omenesc al acestor rânduri: E vorba de glorioșii noștri ostași căzuți, din jertfa cărora a răsdărit întregirea Neamului. Unii au murit în spitale; alții au putut fi îngropați cu grije chiar pe câmpul de luptă, cei mai mulți și-au lăsat însă leșurile lor — fără nume — sub o mână de țărână aruncată în grabă.

Și locurile acestea sfințite — în care trupurile lor s'au plămădit cu glia strămoșească, — n'au fost însemnate nici cu o cruce, umil semn, pe care ultimul creștin și-l pune la căpătâiul locașului de veșnică odihnă.

Gândiți-vă! că tot temelul vieții voastre de azi — așezată pe temelii trainice — se datorește, în prim rând, aceluia, care zac dealungul munților, plaiurilor și drumurilor noastre fără un semn la căpătâiul.

Vremurile sunt grele, iar nevoile Țării — secătuită de vitregia rășboiului — multe

și mari. Ajutorul Statului fără sprijinul cetățenilor nu-i îndestulător. Dați obolul vostru neprecupețit pentru eroii noștri, cu gândul că, în locul în care a căzut un luptător și o viață de om s'a stins, s'a pus și cu ajutorul vostru un semn pentru cinstirea lui, a nașionii și a voastră.

De »Ziua Eroilor« — sărbătoare închinată lor — răspundeți cu prisosință la chemarea societății »Cultul Eroilor«, care se îndreaptă către voi cu gândul că nu o veți lipsi de sprijinul vostru. Purtați cu mândrie insignele, ce se vor împărți în această zi de societate — drept mărturie vie că știți să cinstiți eroismul ostășesc — și dați-obolul vostru, cu sufletul deplin mulțumit că v'ați îndeplinit o înălțătoare îndatorire.

Hotarele morții nu poartă pecetea deosebite; ofrandele se primesc și semnele la căpătâiul vor fi puse fără vre-o deosebire de religie sau naționalitate.

Puiul lui Roademere la Budapesta

Lordul Rothermere, adevărat Roademere, își țese mai departe nebunia lui. Ațâța înainte pe Ungurii lui Horthy să ceară stricarea contractelor de pace și lărgirea Ungariei la granițele de demult. Asta ar însemna însă că noi și Sârbii și Slovacia, să lășăm să fim ciopârțiți și, într'o bună zi, să netrezim iar sub călcâiul Contelui Apponyi cel de tristă pomenire.

Acum să vedeți ce isprăvi a mai izvodit Lordul Roademere! Dumnealui are un fecior, deputat în camera engleză, care s'a molipsit și el de boala părintelui său. Pe acest crăișor rozător de mere, îl chiamă Esmond Harmsworth, adică, pe românește, *Hărmălău*, sau așa ceva.

Și ce s'a gândit d. Hărmălică? E tăticu rozător de contracte, de ce n'as

fi și eu? Asta-ți face vază și te pupă Ungurii.

Hai, să mă pup și eu cu Ungurii!

Și a plecat din Londra lui, cu aeroplanu și cu automobilu, când prin văzduh, când pe pământ, și a nimerit plocon la Budapesta. Acolo primiri mai dihai decât la regi și la împărați, de a răgușit toată capitala lui Horthy. Zeci de mii de ebredisti au defilat prin fața lui domnișoru Hămărlău, care se umfla în pene ca un curcan!

Mai mult! Domnișoru Hămărlău a binevoit să coboare din tronul său de pe muntele Gellért și s'a dus într-o piață să pună flori pe statuile Ardealului, Slovaciei, Burgendului și a Voivodinei, pe cari Ungurii le vreau iarăși alipite la Moghiororsag!

Ba d. Hămărlău cică a fost și la granița noastră de către Oradea mare, ca să închipuiască mutarea ei la locurile de dinainte de Trianon.

Intr'un cuvânt, feciorul lui Roademere și-a făcut de cap, cum a știut el mai bine, și a ciopârțit în gând toate granițele statorite prin contractele de pace. Fiind el la Budapesta, a venit și dela Mussolini, un salut, că și el e de partea Ungurilor, cari visează cai verzi pe pereți.

Gata însă cu gluma. Precum vedem, Ungurii lui Horthy cu Roademere, cu fiu-său și cu Mussolini au gânduri păcătoase. Și e bine s'o știm asta și să le-o spunem cu tărie: — Paste murgule iarbă verde! Până va mai fi baionetă românească pe lume, toți Hămărlăii de pe lume să se întovărășească, și nu vor putea să se atingă de granițele noastre!

Murim mai bine 'n luptă

Cu glorie deplină

Decât să fim sclavi iarăși

În vechiul nost pământ!

Bulgarii bat pe preoții români și ard cărțile bisericesti.

Țara aceasta a fost totdeauna țara urii, de aceea se vede că și Dumnezeu s'a săturat de ei, încât li bate mereu cu cutremure, cu furtuni și ape mari, cari înneacă și prăpădesc totul în drumul lor.

În gazeta »Românul« din Silitra cetim că în com. Gontef și în orașul Bregova, fruntași români de acolo, cari au cerut școală românească pentru norodul românesc care trăește acolo, au fost legați și bătuți, iar preotul a fost închis, pentru că a cerut învoială să se roage în biserică în limba norodului, adevă românește. Și ca să nu mai aibă de pe ce ceti slujba și evanghelia în biserică, bulgarii au ars toate cărțile bisericesti românești.

Tot această vajnică gazetă ne aduce vestea tristă că în ținutul Vidinului din Bulgaria unde trăesc sute de mii de Români, nu este nici o școală românească, iar cei cari au stăruit pentru deschidere, au fost arestați.

Pe când în Țara noastră românească Bulgarii au școli bulgărești.

De aceea li scutură acum Dumnezeu cu cutremurile și prăpădurile.

Expoziție de câini

Domnii dela București și-au pus câinii spre vedere, într'o așa numită expoziție. — Câinii ciobănești și cei de pază n'au avut omenie.

Sâmbătă în 19 Maiu, s'a deschis la București o expoziție de câini, adevă o arătare de tot felul de soiuri de câini, cu scopul ca să se vadă că și noi Românii știm prețui câinii și știm să-i creștem și să-i îngrijim cum trebuie. S'au și putut vedea acolo vre-o 135 de dobitoace colțate, începând dela Bernardinii cei cât vițeei de mari și până la Pumilii chinezesti, cari n'au capul mai mare cât o nucă bună.

Fost-au acolo ogarii dintre aceia, cari au picioarele lungi cât rășchitoarele, bursucari cu nasul pârșos, daxlii cu labele strâmbe, bulldogi fălcoși și urâți ca bălaurii, prepelicanii cu mirosuri fine, câni-lup în cari fierbe sângele ca smoala în căldare și alte soiuri, fel de fel.

Și erau toți spălați și pușlăuți, și făceau o hămălaie și un lătrat, de credeai că se scufundă expoziția cu ei. Ce vrei? Două javre și te asurzesc, dar ui-te o expoziție întregă!

Cercetătorii au căutat însă mult până au putut vedea și un *singur* câine ciobănesc și un altul, din soiul de treabă al celor ce păzesc gospodăriile...! Va să zică: aranjatorii expoziției nu și-au bătut capul să pună spre vedere și câini dintre cei folositori, câini dela turmă și câni din ogradă, cari mai cu seamă ar trebui să fie ținuti în cinste și'n omenie. Aceștia ar trebui cultivați în țară la noi și arătați pe la expoziții, iar nu jăvrutele cu lână de mătasă, cari dorm și trăiesc pe brațele cucoanelor.

O asemenea expoziție de câini a fost mai anii trecuți la Berlin, unde premiile celea mari le-au luat Komondorii și câinii ciobănești, arătați de crescătorii Unguri. Noi și acolo ne-am dus cu javre domnești. Iar Nemții au cumpărat soiurile Komondorii din Ungaria. Și pe la expoziții se vând câinii foarte scumpi, mai scumpi uneori și decât 3—4 perechi de boi!

Bieții dulăi n'au avut omenie la expoziția din București, că pe ei nu i-a căutat nime să-i arate, ci au fost puși la vedere în cutioare spilcuite mai cu seamă numai »soiuri fine«.

De, nici nu poți aștepta ca într'un oraș mare să sibă omenie și căutare voinicii sghiaburilor de munte și neinduplecării dulăi ai ogrăzilor dela țară. Aceștia nu știu ce's expozițiile și brațele gugulitoare.

Sărbătoarea Școlărilor din Beiuș

Liceul »Samoil Vulcan« din Beiuș își prăznuiește în cursul lunei acesteia jubileul de una sută de ani dela întemeierea sa. Ridicat prin episcopul Samuil Vulcan în vremuri când la marginea apuseană a graiului românesc n'a existat școala românească. Întreținut și dezvoltat conform progresului învățământului de către episcopii Orăzii ca Patroni, timp de un veac întreg a stat în slujba neamului și a bisericii.

Cade-se deci, ca acel centenar să fie o serbare a întregului neam românesc, căci numai în forma aceasta ne vom putea arăta recunoștința de care vrednic este acel așezământ.

Intrucât direcțiunii liceului nu îi stă în putință de a ști adresa tuturor foștilor săi școlari, prin aceasta se avizează și se invită se participe la serbările ce se vor ținea în zilele 30—31 Maiu și 1 Iunie.

PROGRAMUL SERBĂRILOR:

29 Maiu, ora 20: Primirea oaspeților la gară și încartiruirea.

ora 22 $\frac{1}{2}$: Adunarea în fața liceului și retragerea cu torțe.

30 Maiu, ora 8: Sf. Liturgie — Te Deum festiv ora 9 $\frac{1}{2}$: Eșirea la mormintele martirilor, foștilor profesori și elevi. Parastas. ora 11: Matineul elevilor în sala festivă. ora 15: Exerciții libere, jocuri de gimnastică.

ora 21: Retragerea cu torțe.

31 Maiu, ora 8: Sf. Liturghie.

ora 10: Prezentarea corpului profesoral înalților dignitari și dolegați, și invitarea lor la ședința festivă.

ora 10 $\frac{1}{2}$: Ședința comemorativă.

13: Defilarea foștilor și actualilor elevi — conduct etnografic.

ora 14: Banchet.

După masă vizitarea colecțiilor, muzeelor și a expozițiilor de pictură și sculptură.

ora 21: Concert artistic, dat de artiștii Operei Române.

După concert bal.

1 Iunie, ora 7: Sf. Liturghie — Parastas pentru fondatori.

ora 8: Excursie.

† Elevul Ionică Pădurean

Duminecă noaptea spre Luni a răposat, în casa părinților săi din Ciufud, lângă Blaj, elevul de clasa a patra dela liceul de băieți din Blaj, *Ionică Pădurean*, în vârstă de 15 ani.

Este aproape anul, de când bietul elev suferă de o boală crâncenă și nemiloasă, care, după multe și grele chinuri, suferite cu o răbdare vrednică de un martir, i-a tăiat firul vieții sale, atât de fragede, după ce mai înainte se spovedise și se cuminecasă, cu toată cucernicia.

Înmormântarea i-s'a făcut Marți, în 22 Maiu, după amiază. Au luat parte toți conșcolarii săi, sub conducerea dlor profesori Iuliu Maior, Ion Pop Câmpianu și Ilarie Deac, dintre cari cei dintâi au slujit ca preoți la prohod, dimpreună cu parohul satului, pâr. Sever Frățilă, iar al treilea a condus corul elevilor.

Predica a rostit-o pâr. Iuliu Maior, dirigintele clasei IV. A, și pâr. Sever Frățilă arătând, în pătrunzătoare cuvinte, marea jale a părinților, rudeniilor, profesorilor și conșcolărilor. Acești din urmă au luat parte, în dimineața zilei de Marți, și la sf. liturgie, slujită de pâr. Iuliu Maior la capela Internatului de băieți, și au depus o frumoasă cunună de brad cu funda albastră pe sicriul neuitatului lor școlar. Pe fundă era inscripția: »Scumpului nostru Ionică — elevii clasei IV A«.

La mormânt și-a luat rămas bun dela adurmitul în Domnul, în numele conșcolărilor săi, elevul Aurel Popa, rostind o binesimțită cuvântare.

In veci pomenirea lui!

A murit papagalul lui Napoleon

În orașelul Brighton din Anglia era un papagal, despre care se spunea, că a fost papagalul lui Napoleon. Acest papagal a pricinuit multe clipe vesele marelui războinic Napoleon. Colorat frumos și guraliv, își petrecea bătrânețele într'un cotigar din Brighton. Era de 180 ani. În zilele trecute, ieșind pe afară, din neabgare de seamă, a fost călcat de o trăsură și omorât pe loc.

Astfel și acest martor al vremurilor lui Napoleon s'a prăpădit. A mai rămas o broască țestoasă, în insula Sfânta Elena, despre care iarăși se spune, că e de pe vremea, când Napoleon petrecea surghinuit în aceasta insulă.

Doi miniștri de externe, imbolnăviți de aceeași boală. Înainte cu câteva săptămâni s'a imbolnăvit foarte greu ministrul de externe al Franței, dl Briand, iară acum de curând ministrul de externe al Germaniei, dl Stresemann. Amândoi au aceeași boală, paratufus, un fel de lingoare. O seamă de gazetari sunt de părerea, că acești doi miniștri au fost otrăviți anume de către dușmanii lor, băgându-le cineva în beutură germenii aceleiași boale.

Iarăși cutremure. Înainte cu câteva zile au fost iarăși mari cutremure de pământ, de astădată însă nu la noi în Europa, ci în Ecuador, Georgia și Japonia. În Ecuador, o țară care se află chiar la brăul pământului, unde e vară veșnică, s'a pustiit un oraș întreg și au murit sute de oameni. Tot așa și în Georgia și Japonia. Totdeodată a început să arunce foc din greu și cel mai mare vulcan al pământului Cratau.

Invățații profesesc, că nu peste multă vreme, cel mult la începutul anului viitor, va fi un nou și mare cutremur de pământ, care va pustii Europa de miazăzi, începând din Spania și până în Azia Mică, apoi Mexico, China și Japonia.

Canibali se mănăcă unii pe alții. Canibali se numesc oamenii aceia sălbateci, cari mănăcă de obicei carne de om. Ei locuiesc în partea pământului numită „Australia“, descoperită de Europeni mai târziu decât America. Vai de capul aceluia european alb, care se încumetă se meargă în părțile acelea ale Australiei unde locuiesc canibali, că mai mult nu-și mai aduc dinții acasă. Până acum canibali nu măncau decât carne de om alb căci aceea, spun ei, este mai gustoasă și mai fragedă, mai cu seamă cea de muiere. Gazetele mari englezești ne istorisesc însă că acești canibali au început în vremea din urmă a se mânca unii pe alții, bagseamă de când s'au mai cumințit Europenii și nu mai merg între ei decât înarmați până la dinți. Iată ce s'a întâmplat:

Locuitorii insulei Morigio, de origine papuană și canibali geți-begeți, au ajuns la ceartă cu locuitorii unei alte insule din apropierea lor, din motivul că au prins pe nouă locuitori ai insulei aceleia, i-au omorât și i-au mâncat. Atunci locuitorii insulei învecinate au hotărât că-și vor răzbuna amar. Au făcut legătură cu locuitorii celorlalte insule apropiate și au plecat apoi, înainte cu câteva săptămâni, cu vreo 100 de lunturi spre insula Morigio. S'a început lupta grozavă, nemiloasă, care s'a săvârșit cu înfrângerea vinovaților, adică a locuitorilor insulei Morigio. Dar dușmanii nu s'au îndestulit cu biruința, ci au prins 500 de locuitori ai insulei Morigio, i-au omorât, i-au tăiat în bucăți și apoi au făcut un prânz mare, la care n'au mâncat decât carne de Morigieni. Insula Morigio este cuprinsă de Englezi, și conducătorii oștirilor engleze chiar atunci nu erau acasă, erau duși la vânatoare pe altă insulă, și astfel n'au putut împiedeca bătălia și prânzul.

L-a aprins muierea. Ion Lazar era plutonier major la marină. El locuia la București și-i cam plăcea beutura. Zilele trecute a

venit acasă beat turtă și a început a se sfădi cu soție-sa și a o chiar bate. Biata muiere, ce era să facă, a fugit plângând în vecini, dar pe drum s'a hotărât că-și va răzbuna amar. A așteptat până când a gândit că bărbatu-so s'a culcat și a adormit, apoi a mers acasă, l-a aflat dormind, a luat o sticlă plină cu benzină, a turnat-o pe patul bărbatu-so și apoi a aprins patul. Intregă odaia s'a învăluit dintr'odată în foc, cecece au observat vecinii, și au venit să stingă focul. Cu mare greu numai l-au putut scoate din odaie, dar așa era de ars, încât nu este nici o nădejde să rămână în viață. Pe muierea păcătoasă au predat-o pe mâna poliției, iar pe nefericitul de plutonier l-au dus la spital.

Altă răzbuflare, tot de femeie. Fata Ioana Herta din Herțegani (lângă Deva) era îndrăgită foc de un june din sat. Se iubeau unii pe alții din inimă, așa că satul întreg era de părerea că în curând se logodesc și se căsătoresc. Iată însă că, înainte cu câteva zile, feciorul se întâlnește cu Ana Coșutan, care începe să-i placă de minune. Fetele nu numai că se cunoșteau bine, dar erau și de o seamă și prietene bune. Deodată cu dragostea aceasta însă fetele au devenit dușmane de moarte și Ioana Herta a amenințat-o pe Ana Coșutau, că dacă nu-i dă pace feciorului, va păți-o.

Ioana Herta, văzând că lucrul nu mai e glumă, Marți seara a păzit-o pe dușmanca ei și a lovit-o în cap cu o bătă, așa că Ana Coșutan a căzut ameteită la pământ. Dar ea nu s'a îndestulit cu atâta, și-a scos un cuțit din sân și cu acela a împuns-o mai de multeori în pântec. Aproape trăgând de moarte au dus-o ai săi la spitalul din Deva, iar pe Ioana Herta au luat-o în primire jandarmii.

Tatăl dnei Lupescu la Cluj. Joi după amiază tatăl dnei Lupescu, cu care trăiește în căsătorie nelegiuită fostul nostru moștenitor de tron Carol, a sosit cu automobilul la Cluj, întovărășit de doi inși, și-a luat o cameră în hotelul New-Jork, și apoi s'a dus seara într'o cafenea, unde și-a petrecut în societatea unei fete stricate. Nu peste mult însă a sosit poliția și l-a dus la secție, unde l-au întrebat, cum și pentru ce a venit la Cluj. Dnul Lupescu a spus că el se chema pe vremuri Wolf, că are farmacie la Focșani, este văduv de șase luni și că a venit acasă din Londra și este în trecere prin Cluj. După aceea dnul Lupescu s'a întors înapoi, și-a petrecut mai departe ca un fecier și nu s'a culcat până dimineața la șapte, când a poruncit servitorilor dela hotel, ca nimenea să nu-l conturbe, că vrea să doarmă. Nici nu l-a conturbat nimenea, pentru că, pe lângă servitori, l-au mai păzit și vre-o 6 polițiști. Dimineața, adică ziua, apoi dnul Lupescu a plecat cu automobilul spre Focșani, în tovărășia celor doi domni, dintre cari unul este fiul său și celalalt un ofițer de aviație belgian.

Un copil fără suflet. În satul Negotin din Iugoslavia, Maria Landanovici și-a omorât pe tatăl său, pentru că se temea, că bătrânul ei tată, în vârstă de 70 de ani, își va lăsa averea drăguței sale, care era o fată de țigan, în vârstă de 16 ani. Tribunalul a osândit-o pe ucigașă la moarte prin glonț. În Iugoslavia cu astfel de prilejuri întreg poporul ia parte la osândă, și oamenii se adună la aceasta ca la o sărbătoare, cu muzica și cu jocuri.

Printre poporul gură-cască era de față și feciorul de 14 ani al ucigașei osândite la moarte. Primarul comunal a pus mâna pe umerii băiatului și l-a întrebat: „Da tu de ce nu te duci de aci, băiete?“ Băiatul a răspuns: „Da la ce să mă duc, nu poate vedea omul în fiecare zi astfel de lucruri?“

Prietinii și cunoscuții osânditei au așteptat cu mirare cuvintele băiatului. Când cei opt jandarmi s'au așezat în gledă și au puscat deodată asupra nefericitei, băiatul fără suflet nu numai că nu și-a închis ochii, ci a mers lângă jandarmi, și s'a uitat, cum se luptă mama-sa cu moartea, ba nici atunci nu s'a depărtat, când un jandarm a mai puscat-o odată în inimă ca să nu se chinuiască. Apoi și-a aprins o țigară și s'a dus și s'a jucat cu prietenii săi. Cu adevărat nepot de preacurvar și fiu de ucigaș, băiatul acesta! Ce se va putea alege de el!

Cum au duelat doi conducători de locomotivă americani. Conducătorul de locomotivă Smith, din orașul Goliath (America) și-a aflat soția făcând dragoste cu un prieten de al său, tot conducător de locomotivă, cu numele George Braun. S'au hotărât că se vor duela, într'un mod cu totul original, și anume stând pe locomotive și mânănd locomotivele, cu toată puterea, una către alta.

În noaptea următoare și-au și dus la îndeplinire planul. Cele două locomotive s'au așezat față în față, la depărtare de 4 kilometri. Și apoi, la ora hotărâtă, amândouă locomotivele au început să fugă, cu iuteala fulgerului, una către alta, așa că, la întâlnire, s'a produs o durduitură ca de trăsnet. Amândouă cazanele au explodat, locomotivele s'au suit una peste alta, iară dintre focul și para produsă i-au scos pe cei doi nefericiți, fripți și ciungăriți. I-au dus pe amândoi la spital și i-au așezat în două paturi lâng'olaltă. Bietul bărbat însă a trebuit să mai sufere și nefericirea, ca să vadă cu ochii, cum soția sa legiuită s'a dus plângând la patul ibovnicului și cum l-a mângâiat pe obraji.

Din întâmplare nici unul nu este bolnav de moarte, iar poliția i-a luat sub aripele sale, ca să-i ducă pe amândoi în temniță, pentru că au făcut paguba aceea mare. Așa că păcătoasa de muiere fărădelege nu va putea avea fericierea să se vadă căsătorită, cu una cu două, cu ibovnicul ei.

† **Cantorul Gheorghe Dulău.** În ziua de 4 Mai a răposat în Domnul, împărtășit fiind cu sfintele taine, cantorul greco-catolic Gheorghe Dulău din Biia. Răposatul în Domnul a funcționat, în calitate de cantor-învățător, aproape 20 ani, iar numai în calitate de cantor 33 ani.

A trăit 82 ani. A fost în viața sa învățător conștiințios, cantor bun, creștin evlavios, român adevărat și cetitor regulat al „Unirei Poporului“, chiar dela început.

Îl deplâng numeroase rudeni și cunoscuți, dar mni ales văduva sa, cu care a trăit 57 de ani. Părintele Ilarie Dulău din Filea de Sus deplânge în răposatul pe iubitul său tată. El mai deplâng 34 nepoți și 10 strănepoți.

Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

Gel mai greu om din lume

În orașul Viena, în fiecare an, să face câte o întrecere pentru a se vedea, care este cel mai greu om. Întrecerea e pusă la cale de crășmari. Pot lua parte la întrecere numai oameni grași, cari trag mult la cântar. În primăvara anului acestuia încă s'a ținut această întrecere și premiul cel dintâiu l-a câștigat măcelarul Schiesinger, care cântărește 182 kg. În anul trecut tot acest măcelar a câștigat premiul cel dintâiu. Atunci a cântărit numai 178 kg. În curs de un an însă s'a mai îngrășat 4 kg.

Premiul al doilea l-a câștigat un șofer care cântărește 165 kg.

În locul al treilea a fost socotit un croitor, iar în locul al patrulea un crășmar.

Se vede, că îngrășarea și greutatea se țin cam de oamenii, cari mânăncă bine și fac mișcare mai puțină.

Rădăcina răului

Sfaturi pentru mame, tași și învățători în vremurile grele de după război

de B. — student.

Am auzit de atâtea ori spunându-se că „răul trebuie tăiat dela rădăcină“, pentru că astfel să se sfârșească odată cu el! Dar rareori am auzit întrebându-se cineva, „unde este răul“ ca să știm unde să tăiem.

El este pretutindeni, cauzele sale sunt de multe feluri și, adeseori nu tocmai ușor de pătruns. Să încercăm totuși să căutăm firele care ne conduc la el și, cântărind lucrurile, să găsim un fel de deslegare.

Deși este mult, decând s'a sfârșit războiul cel mare, totuși felul de gândire produs de el este cam același, și fiecare om pare a fi convins că „încă nu s'a înseninat cerul“; — deci, prima greșală este deja făcută. Ne place să ne credem mereu zdruncinați și, fără să încercăm a da din mâni, așteptăm să ajungem la mai.

Dar, să nu mai discutăm ci să încercăm să arătăm!

De ce, cu 15 ani mai în urmă, dacă nu era prea bine, viața era totuși mult mai ușoară ca acum? Pentru că era mai multă bogăție? Poate! Dar se câștiga mult mai greu ca cum se câștiga astăzi. A venit războiul; vremuri tulburi, ceasuri de grea cumpănă. Nesiguranța zilei de mâine ne-a făcut să fim mai reci, mai nepăsători pentru tot ce ne înconjoară, făcând zi-de-zi, să se arete într-o măsură destul de mare, iubirea numai pentru noi înșine. — Copiii au uitat școala, mamele au uitat Biserica și cei ce mai puteau munci, cereau plugului — pe preț mic — roade multe, fiindcă așa erau timpurile! Azi, atât biserica, școala cât și plugul sunt întocmai aceleași, dar oamenii sunt alții. — Trăim cu gândurile la cele ce au fost odată, trăim cu ochii închiși în loc să-i deschidem mari și, pătrunzându-ne de ideea mântuitoare, să pornim din nou la lucru.

Schimbările mari nu se fac deodată și la poruncă. Germania, care a fost mai nimic decât noi, atât din punct de vedere material cât și moral, prin răbdare și sârguință neînchipuită și vrednică de toată admirația, a început din nou să se ridice. Privind la ea, să simțim tulburarea că suntem prea mici; să ne cercetăm adânc și, odată simțită aceea tulburare, ea să fie un prilej și mai mare de a ne încuraja pe noi înșine, de a ne îndruma pe calea unui „mai bine“.

Deci: „La muncă!“

Noi, oamenii de astăzi facem așa cum putem, dar avem datoria să-i formăm pe cei viitori. Odată copilul născut, în virtutea dreptului ce-l are la viață, noi avem datoria să-i respectăm existența și să-i o asigurăm. Pentru aceasta, trebuie s'o luăm chiar dela început.

De aceea: „copiii la școală!“

Înainte de aceasta însă, mama este prima învățătoare a copilului ei. Femeea este baza familiei și familia baza statului. Prin urmare, femeea este dătătoare de ton; rolul ei este cel mai mare și cât de mult așteaptă țara dela ea!

Mai întâiu, ea trebuie să fie blajină, înțelegătoare, cinstită și iubitoare. Aci își apare în minte minunata pildă a Samaritencii, precum și curatele și duioasele lacrimi ale Sf. Maria Magdalena pentru Fiul Domnului. (Desigur, preoții, la sărbători potrivite, au talmăcit aceste și celelalte toate pilde și minunate fapte). Femeea trebuie să fie pătrunsă de marea sa menire și toată curățenia faptelor, vorba bună și duioșia, le învață și le simte înaintea Sfântului Altar. Nimic nu doare mai mult pe un copil decât privirea rea a mamei sale! Vorba ei blândă și înțeleaptă rămâne mai adânc în

inima fiului decât durerea bățului. Copilul trebuie să devie un om cinstit, cât mai iubitor de aproapele, iubitor de adevăr și toate acestea sunt deprinderi pe cari trebuie să i-le formeze mama, de când prinde a vorbi până ce el ajunge să fie dat societății. De aceea biserica este Casa Sfântă unde femeea trebuie — mai întâiu — și întâiu — să învețe toate aceste lucruri sfinte, sfinte prin curățenia lor! De aceea Biserica nu trebuie privită ca un lăcaș de cântări și petrecere de vreme; iar preoții, când rostesc sfaturi din inimă, la inimă trebuie să găsească răsunet. (Sper să am prilejul să arăt, cu altă ocazie, felul greșit în care, de obicei, se cresc copiii la noi).

Și bărbatul își are rolul său, dar el vine ceva mai târziu. Însemnătatea sa se vede mai ales în momentul când, pruncul devenit mare, sănătos și voios, trebuie dat la școală, după ce școala cea dintâiu o are de acasă. Până aci, grija a avut-o mai mult mama, fiindcă ea stă veșnic și cel mai aproape de copil, și datoria soțului este de a nu strica prin nimic ceea ce mama zidește tare în sufletul crud al micuțului. Odată copilul dat la școală, pe lângă grija femeii, se adaugă și aceea a bărbatului cu un și mai mare interes, fiindcă știe că de acum are de alergat și agonisit din ce în ce mai mult.

Dar ce este școala? Este desigur o instituție publică dupăcum familia este o instituție intimă. Aceste două instituții se întregesc una pe alta și lipsa uneia stânjenește activitatea și înrăurirea celeilalte, ceea ce înseamnă că familia și școala trebuie să stea în cea mai strânsă legătură, să meargă mână în mână pentru că, în cele din urmă, roadele ostenelei amândurora să fie mulțumirea de a fi format un suflet, un caracter pe cât mai bun posibil. — Dar, când școala îndreaptă pe copil cu privirea spre orizontul senin și luminos iar familia îi dă obiceiuri rele cari întunecă, atunci, desigur, în micul suflet va exista un amestec de idei cari se vor război între ele și vor duce la dezastru moral. Învățătorul dela școală, odată cu predarea lecțiilor, dând copilului cunoștințele trebuitoare, îi va dezvolta simțul curiozității, îi va satisface cerințele lui de neștiutor și, apelând la sentimentele lui, îi va înălădia și îndrepta pe calea cea dreaptă. — Când copilul începe să asamene lucrurile câtuș de puțin, să „le priceapă“, vine biserica și, prin măreția ei face să închege ideile cele mai frumoase în sufletul copilului.

Dacă părinții nu doresc a-și da copilul la o școală mai înaltă (și aceasta nu este o greșală prea mare), prin cursurile serale, învățătorul are menirea să fie profesor de agronomie și economie casnică; să știe a învăța pe cel eșit din școală să prețuiască timpul și cum trebuie să împartă atât timpul cât și munca. (O bibliotecă oricât de mică, dar cu cărți folosite în această direcție, cu mici sacrificii și puțin indemn se poate întocmi pe lângă orice școală). În curând băiatul eșit dela școală va deveni un plugar serios care, din puținul pământ ce are, va ști să tragă foloasele pe cari poate, într'adevăr, să i-le dea pământul. Și iarna nu la cărciumi, în mirosul acela greu, plin de duhuri rele, ci lucru, mereu lucru, căci nu există zi în care să nu găsești ceva nou de făcut pentru gospodărie.

Sunt — însă — și mulți părinți cari, cunoscând deosebitele aplecări ale copiilor lor, voiesc să-l dea la școli mai înalte. Nimic de osândit, dar e un părinte criminal acela care nu are posibilitatea însă de a întreține pe fiu la cea școală, așa cum se cere, fiindcă bietul copil este muncit de două gânduri: cartea și lipsa materială. Pe unii, tocmai această lipsă materială îi îndârjește să învețe cu mai multă putere, dar ei sunt foarte puțini. Apoi, cea mai

mare parte din copii, trecând la oraș, oricât de bine ar putea ei să studieze, li-se dezvoltă gustul luxului și nu visează decât la acesta. Ca să trăiești bine, nu e nevoie să devii „domn“. De aceea școlile superioare nu sunt bune pentru toți. Dar școlile de meserii? Către ele trebuie să ne îndreptăm mai mult, căci aici fiul plugarului, deprins cu munca, găsește o armonie deplină între munca cu palma și între cea cu creierii și, pe lângă că la sfârșit avem un om cu trup și minte sănătoasă, mai avem și un mic industriaș, formăm încetul cu încetul o industrie națională, adică tocmai ceea ce lipsește poporului nostru atât. Și ne mai mirăm că e viața atât de scumpă!? Acul cu care se coase nici acela nu se fabrică la noi în țară! Pilda aceasta întâmplătoare ar trebui scrisă cu litere foarte mici, ea să nu se vadă prea bine. Dar, oricum ar fi, păcatul tot rămâne, și e al nostru. Cerem totul dela Stat dar când cerem, uităm cu desăvârșire că noi înșine suntem statul! După 16 ani de școală, am ajuns să nu am nici un fel de mulțumire sufletească, am ajuns, și sunt sigur că așa fi fost mai fericit dacă așa fi devenit un meseriaș. Aceste nu sunt vorbe deșarte, ci sunt stări simțite, izvoite din mahnirea mea lăuntrică.

„Sfânta munca“ onorează pe om, îi aduce totodată suprema mulțumire și scopul tuturor trebuie să fie de a o reintrona, chibzuită și cinstită ca odinioară.

Școala superioară „este făcută“ pentru toți, dar „nu face“ pentru oricine! Nu am aci locul să arăt și mai dezvoltat marile avantajii ce le-ar putea avea un meseriaș cinstit; din cele expuse ele se pot ușor bănui. În concluzie, dând copilul la școala superioară, cheltuielile sunt mai mari și foloasele mai mici, în vreme ce întreținerea la o școală de meserii este mai puțin costisitoare pentru plugar dar cu rezultate mult mai frumoase, din toate punctele de vedere.

Repet: „Transformarea relilor stării de astăzi nu se face odată“. Ele cer timp, muncă, chibzuială și multă bunăvoință dela orice individ, conștient de rolul ce-l are pentru pregătirea ce trebuie s-o dea noii generații, asigurându-i un trai mai bun. Așadar, femei! Nu uitați nici un moment că dela voi atârână fericirea copiilor voștri, că vouă natura va încredințat sarcina cea mai grea, dar cea mai frumoasă; și, pentru a vă face datorința în chip cât mai vrednic, sufletul vostru trebuie să fie pătruns de spiritul datoriei. Nu uitați nici un moment calea ce duce la sf. Biserică!

Iar voi bărbați, nu uitați nici un moment că de sporul muncii voastre cinștite atârână mulțumirea copiilor voștri.

Ceea ce am spus, nu este pentru cei ce și-au pierdut deja cumpătul, ci numai pentru cei înțelegători, cu un spirit de pricepere deplină, cari știu că vor avea „să dea cândva seamă“ de ceea ce au făcut în viață.

Cum umblă banii.

În săptămâna din urmă, banii străini s'au plătit la București în felul următor:

1 dolar american	162 lei 25 bani
1 franc francez	6 „ 55
1 liră engleză	796 „ —
1 liră italiană	8 „ 70
1 coroană cehoslovacă	4 „ 95
1 dinar sârbesc	2 „ 95
1 zlot polon	18 „ 50
1 marcă germană	39 „ 15
1 pengő unguresc	29 „ —
1 leva bulgărească	1 „ 20
1 schilling austriac	23 „ 25

Acestea prețuri se înțeleg la schimb mai mare. Banii mai puțini se schimbă totdeauna ceva mai puțin.

Cooperatiste: fel de fel.

Cu ce sume au împrumutat băncile populare pe săteni?

Toate băncile populare românești la un loc au împrumutat pe țărani membrii cu suma totală de 2.900.000.000 Lei, adică două miliarde nouă sute milioane Lei, sau două mii nouă sute de milioane Lei. Frumoasă sumă! Când te gândești că dacă nu erau băncile populare, și această sumă ar fi fost împrumutată dela cămătari, ce mai dobanzi ar fi luat ei de pe spatele bietului român...!

Cât au vândut cooperativele de consum și de desfacere în comun?

Cooperativele de consum și de desfacerea cerealelor în comun au făcut vânzări de 1.200.000.000 Lei, adică un miliard două sute milioane Lei. Și aceasta e frumoasă sumă! La aceste vânzări n'a câștigat speculantul străin ci... cooperatorul român!

Cooperatori cu numele

— Cine sunt ăștia, — mă veți întreba curioși. Oum, și de aceștia se găsește?

— Cum să nu se găsească — răspund. — Și încă destul de mulți.

— Și cine anume sunt aceștia?

— Cine sunt? Apoi acei cooperatori, cari cu 6—7 ani înainte, când s'a înființat cooperativa sau banca populară, au subscris parte socială (capital) 50 Lei. Au vărsat, conform legii 10 %, adică în numerar 5, zis cinci Lei. Și cu atâta au rămas! Multe 'n țară s'au schimbat, numai capitalul lor a rămas de atâția ani tot același. Acești oameni de 6—7 ani n'au avut atâta bunăvoință ca să verse în întregime cel puțin suma subscrisă de ei. N'aș zice nimic, dacă le-ar fi ars casa, sau i-ar fi ajuns vre-o nenorocire. Dar d'impotriva! Treburile le merg binișor. Partea socială însă de 5 Lei a rămas așa. Față de acest lucru: cine nu-și plătește datoriile la cooperativă? Cine întârzie totdeauna cu regularea împrumutului la banca populară? Cine face totuși la adunarea generală gura cea mai mare? Cooperatorii noștri cu partea socială de 5 Lei! Apoi nu-s aceștia cooperatori cu numele? Spuneți și Dvoastră?

Acuma, după ce pe aceștia i-am botezat și ni-e voia glumeață, să vedem celorlalți cooperatori ce porecle le-am putea da.

Deci

Partea socială 1—49 Lei:
cooperatori cu numele
Partea socială 50—99 Lei:
cooperatori slabi.
Partea socială 100—499 Lei:
cooperatori cari vor fi cooperatori
Partea socială 500—1000 Lei:

cooperatori: buni ostași
de rând.

Partea socială 1001—5000 Lei:

„cinstiți pioneri“
Partea socială 5001—10.000 Lei:
cooperatori buni de aleși în
Consiliul de Administrație.

Partea socială peste 10.000 Lei:

cooperatori de frunte.

Acuma și așa suntem în toiul împărțirilor, hai să mai împărțim cooperatorii și după cum cumpără dela cooperativă.

- 1) Cari nu cumpără de loc:
cooperatori mișei, frați
cu Iuda.
- 2) Cari câteodată cumpără, da mai mult
nu: creștini cu vorba, dar
fără Dumnezeu.
- 3) Cari totdeauna cumpără numai dela
cooperativă: „...aceștia sunt
stânca, pe care sidi-voiu
lăcașul meu...“

Acum iubite cetitorule, cooperator la banca populară sau la cooperativă, fă-ți singur socoteala, din care clasă faci parte...?

Dacă eventual nu ți-a plăcea, n'ai decât să te înaintezi singur, mărindu-ți partea socială și cumpărând numai la cooperativă!

G. C. M.

Dați sare vitelor

Sarea este trebuincioasă animalelor. În țesăturile corpului lor se găsește multă sare. Animalele, cărora nu se dă sare, sunt bolnăvicioase, slăbesc și dau lapte puțin. Chiar și animalele sălbatice iubesc sarea și mănâncă cu plăcere hrana în care simt, că este sare. În iarbă, fân, paie și alte nutrețuri încă este puțină sare. Fără de sare animalele ar muri. Fiindcă în nutrețuri sarea nu e tocmai de ajuns, trebuie ca omul să suplinească aceasta lipsă.

Pricepătorii spun, că vacile, caii, porcii și oile, din lipsă de sare, slăbesc, nu mistuie bine hrana, și se îmbolnăvesc ușor de felurite boale rele. Ochii acestor animale sunt fără viață, tulburi și cu pielea albă, palidă.

Mai ales viței, din lipsă de sare, ling păreții, podelele, hainele oamenilor, udul rămas pe podele.

Caii, din lipsa de sare, rod estele. Oile încep a roade lâna una la alta. Armăsarii, taurii, berbecii, și vierii, din cauza lipsei de sare, adeseori nu vreau să sară epele, vacile, oile și scroafele și din cauza aceasta, rămân sterpe.

Tot din lipsa de sare și viței, mănzii, mieii și purcii fătați sunt slabi.

Așadar sarea este foarte trebuincioasă animalelor.

Sarea se poate da animalelor în mai multe forme: ca murătoare, mărunță sau drob. Când se dă ca drob se pune pentru lins și trebuie astfel așezată, ca animalele se poată ajunge ușor la ea, dar numai cu limba, nu și cu dinții.

Prea multă sare încă strică.

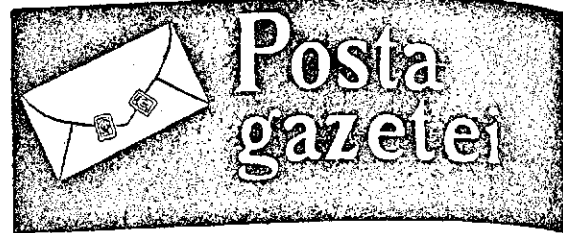

RECLAMA

::: este sufletul comerțului :::

Tipografia Seminarului Teologic greco-catolic — Blaj

Dumitru Sopenar în S. Am primit 145 Lei, din cari 30 Lei i-am socotit în restanța de pe 1927, iară 115 Lei abonament pe 1928. Mai rămân de plătit pe 1928 încă 65 Lei.

Ioan Malosescu în B. Abonamentul de 200 Lei i-am primit. Adresa am schimbat-o.

Petru Porime în G. Am primit Lei 360, cu cari am achitat abonamentul DVoastră pe anii 1927—1928.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

No. 804—1927

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 4277/1927 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Maurițiu Polak repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru incasarea creanței de 1200 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 6 Iunie 1928 orele 4 p. m. la fața locului în comuna Roșia de Secași No. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume; buți și teasc în valoare de 43000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dumbrăveni la 3 Maiu 1928.

503 (1—1)

Niculae Bacin
portărel

AVIZ

Restaurantul lui Ioan Martin din Blaj se vinde din mână liberă, cu întreg aranjamentul ce se ține de restaurant.

Mare avantaj la plată. Doritorii se vor adresa Dlui I. Martin la Dl. PANTELMON BRATU, pretor, Miercurea jud. Sibiu.

(499) 5—5

La *Librăria Seminarului* din Blaj se află de vânzare următoarele:

Cărți bisericești

- Sfânta și dumnezeiasca Evanghelie, a Domnului și Dumnezeu-lui nostru Isus Hristos; legătură de carton cu călcăi de piele și cruce aurită Lei 550—
- Aceeaș sfântă Evanghelie, în legătură întreagă de piele, cu cei patru evangheliști și crucea aurită „ 2500—
- Apostolul sau Faptele și epistolele Sf. Apostoli; legătură de carton, cu călcăi de piele „ 375—
- Euhologiu sau Molitevnice legat în pânză, cu cruce aurită „ 260—
- Orologion sau Ceaslov legat în pânză cu cruce aurită „ 260—
- Antologion sau Mineiul care cuprinde în sine slujbele dumnezeieștilor sărbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale Sfinților de preste an; amândouă tomurile în legătură tare, cu călcăi de piele; Tomul I Septembrie—Decembrie „ 780—